

Ümumi məlumat	Fənnin adı, kodu və kreditlərin sayı	GERM 201 Alman dili 2, 3 kredit, 6 AKTS	
	Departament	Dillər və ədəbiyyatlar	
	Proqram (bakalavr, magistr)	Bakalavriat	
	Tədris semestri	2026/2027-cı tədris ilinin payız semestri	
	Fənni tədris edən müəllim (lər)	Mustafayeva Lamiyə	
	E-mail:	lamiya.mustafyeva@khazar.org	
	Telefon:	0552145220	
	Mühazirə otağı/Cədvəl		
	Konsultasiya vaxtı	Cümə günü, 14:00-15:00	
Prerekvizitlər	A1.2		
Tədris dili	Alman		
Fənnin növü (məcburi, seçmə)	Seçmə		
Dərsliklər və əlavə ədəbiyyat	Əsas ədəbiyyat: 1. Hueber. Menschen A1.2, Vyana 20 12 2. Cornelsen. A Grammatik, Berlin 2017 Əlavə ədəbiyyat: 1. https://learn.german.dw.com/de/deutsch-lernen/s-9095 2. https://www.schubert-verlag.de/aufgaben/uebungen_a1/a1_uebungen_index.htm		
Tədris metodları	Mühazirə		+
	Qrup müzakirəsi		+
	İnteraktiv		+
Qiymətləndirmə	Komponentləri	Tarix/son müddət	Faiz (%)
	Aralıq imtahanı	11.11.2026	30
	Fəallıq		5
	Tapşırıq	12.12.2026	10 (5+5)
	Təqdimat	16.12.2026	10 (5+5)
	Final imtahanı		40
	Davamiyyət		5
	Yekun		100
Kursun təsviri	Fənnin tədrisinin məzmunu tələbələrdə xarici dildə professional istiqamətləndirilmiş kommunikativ səriştəni formalaşdırmaq; beynəlxalq mühitə inteqrasiya etmək məqsədilə professional xarici dili mədəniyyətlərarası və professional ünsiyyət vasitəsi kimi istifadə etmək; peşəkar ünsiyyətə xas olan professional etika qaydalarını mənimsətmək; xarici dildə məruzə, təqdimat, müzakirələr, dəyirmi masa, sərgilər və s. kimi tədbirlərdə elmi-populyar və elmi texniki ünsiyyət məqsədilə şifahi və yazılı kommunikasiyanı həyata keçirməsini təmin etmək, tezislər və elmi məqalələr yazmağı öyrətmək; professional cəhətdən istiqamətləndirilmiş uyğun ədəbiyyatla işləməyi öyrətmək; başqasının nöqteyi-nəzərini başa düşmək və qiymətləndirməyi bacarığını aşılamaq kimi davamlı biliklərin formalaşdırılması üzrə lazım olan bilik və bacarıqların aşılmasından ibarətdir.		

Kursun məqsədləri	Alman 2 fənninin tədrisinin əsas məqsədi tələbələrin bu dilə praktiki olaraq yiyələnməsindən ibarətdir. Tələbə müəyyən səviyyədə söz ehtiyatına yiyələnərək, orijinal mətnləri oxuyub başa düşmək, müsahibi ilə ixtisası sahəsində sərbəst ünsiyyət yaratmaq, müstəqil surətdə rəy və mülahizələr irəli sürmək, müxtəlif elmi mənbələrdən istifadə etmək kimi bacarıq və vərdislərə sahib olur. Dilə bir sistem kimi yanaşılır, onun bütün komponentləri vahəddə öyrənilir. Bununla belə tədrisin bütün mərhələlərində tələbənin şifahi nitqinin inkişaf etdirilməsi ön plana çəkilir. Tələbə tədris proqramını tamamladıqda lazımi məlumat almaq üçün ixtisası üzrə xarici dildə orijinal ədəbiyyatı oxuyub başa düşmək, eləcə də iqtisadi sahədə istənilən mövzuda şifahi danışıklarda iştirak etmək bacarığı əldə edir.
Tədrisin (öyrənmənin) nəticələri	Kursun sonunda tələbələr alman dilinin əsas fonetik, leksik və qrammatik xüsusiyyətlərini mənimsəyəcək, gündəlik və ixtisas sahəsinə aid müxtəlif mövzularda alman dilində şifahi və yazılı ünsiyyət qurmaq bacarığı əldə edəcəklər. Tələbələr alman dilində sadə və orta mürəkkəblikdə orijinal mətnləri oxuyub anlayacaq, əsas və əlavə məlumatları müəyyənləşdirəcək, dinlədikləri nitqi başa düşəcək və öz fikir və mülahizələrini alman dilində ifadə edə biləcəklər. Fənnin tədrisi zamanı əldə olunan dil və kommunikativ bacarıqlar tələbələrin gələcək pedaqoji və peşəkar fəaliyyətində xarici dildən səmərəli istifadə etməsinə, müxtəlif kommunikativ situasiyalarda alman dilində düzgün və məqsədyönlü ünsiyyət qurmasına imkan yaradacaq. Fənn üzrə təlim nəticələri (FTN) FTN 1. Alman dilinin fonetik, leksik və qrammatik quruluşunun əsas xüsusiyyətlərini izah edir və praktik nitq fəaliyyətində tətbiq edir; FTN 2. Alman dilində gündəlik həyat, təhsil, peşə və ixtisas sahələrinə aid söz və ifadələri mənimsəyir, onların kommunikativ situasiyaya uyğun istifadəsini təmin edir; FTN 3. Alman dilində müxtəlif səviyyəli mətnləri oxuyur, mətnin əsas və əlavə məzmununu müəyyənləşdirir, əldə olunan məlumatları təhlil və şərh edir; FTN 4. Müxtəlif kommunikativ situasiyalarda alman dilində şifahi ünsiyyət qurur, suallara cavab verir, fikir və münasibətini sərbəst şəkildə ifadə edir; FTN 5. Alman dilində dinlədiyi nitqi, dialoq və monoloqları başa düşür, əsas məlumatları müəyyən edir və əldə etdiyi informasiyaya uyğun münasibət bildirir; FTN 6. Alman dilində yazılı nitq bacarıqlarından istifadə edir, müxtəlif mövzularda cümlə, mətn, məktub, ərizə və digər yazılı kommunikasiya nümunələri hazırlayır; FTN 7. Alman dilinin öyrənilməsi və praktik tətbiqi zamanı müasir təlim metodlarından, informasiya-kommunikasiya texnologiyalarından, lüğətlərdən və müxtəlif elektron və elmi mənbələrdən istifadə edir, əldə etdiyi dil bacarıqlarını təhsil və gələcək peşə fəaliyyətində tətbiq edir.
Qaydalar (Tədris siyasəti və davranış)	Fəallığa görə veriləcək bal tələbənin müzakirələrdə bütün semestr boyu davamlı iştirakına, bütün semestr ərzində fəallığına, əlavə ədəbiyyatlara göstərdiyi marağa görə verilir. Davamiyyətə görə bal verilməsində tələbənin dərstdə ardıcıl iştirakı və dərstdə özünü qaydalara uyğun aparması nəzərə alınır. Üzrsüz buraxılan 1 dərs üçün 1 (bir) bal çıxılır. Dərsə gecikmək olmaz. Jurnala “qb” yazıldıqdan sonra dəyişdirilməsinə yol verilmir. Fənnin tədrisi zamanı verilən ballara aydınlıq gətirsək; Aralıq imtahanı – 30 (imtahanda tələbələrin biliyi açıq suallarla və test tapşırıqları vasitəsilə yoxlanılır.)

Fəallıq - 5 (Fəallığa görə veriləcək bal tələbənin davamlı şəkildə ev tapşırıqlarını hazırlamasına müzakirələrdə iştirakına, fərdi şəkildə və qrup işlərində semestr boyu fəallığına, əlavə ədəbiyyatlara göstərdiyi marağa görə verilir.)

Ev tapşırığının yerinə yetirilməsi – 3 bal;

Sorğu-sual və müzakirədə iştirak – 1 bal;

Cütlüklərlə və qrup işində fəal iştirak – 1 bal.

Final imtahanı - 40 (imtahanda həm klassik suallar, həm də test tapşırıqları verilir)

Digər (davamiyyət) - 5 (Davamiyyətə görə bal verilməsində tələbənin dərstdə ardıcıl iştirakı və dərstdə özünü qaydalara uyğun aparması nəzərə alınacaqdır. Üzrsüz buraxılan 1 dərs üçün 1 (bir) bal çıxılacaqdır.)

Tapşırıqlar

Şəkil təsviri

Təqdimat (sərbəst)

Tələbələr müəllimlə razılaşdırılmış əsər üzrə təqdimat hazırlayırlar. Təqdimata qoyulan tələblər:

1. Fərdi şəkildə hazırlanmalı, 8-10 elektron səhifə olmalı;
2. Təqdimat sadəcə yazı mətnlərindən ibarət olmamalı;
3. Vizual şəkildə təqdim edilməklə yanaşı, xarici dildə danışılmalı;
4. Elmi və orfoqrafik səhvlərə yol verilməməli;
5. Mövzu aktiv olmalıdır.

Qiymətləndirmədə ilk beş bal elmi mənbələrin toplanılması, ikinci beş bal isə yüksək təqdimata görə veriləcəkdir.

İmtahan haqqında:

1. İmtahana hazırlaşarkən dərslərdə götürülmüş qeydləri öyrənməklə yanaşı, dərsin iş planında göstərilmiş ədəbiyyatlara, o cümlədən başqa mənbələrə də müraciət etmək lazımdır.
2. Aralıq və Final imtahanlarının hər ikisində suallar test və ya klassik ola bilər.

Generativ Süni İntellekt (GSİ) Alətlərindən İstifadə Qaydaları :

Alman dili-2 fənninin tədrisində generativ süni intellekt (GSİ) alətlərindən yalnız tələbənin öyrənmə, tədqiqat və fərdi inkişaf fəaliyyətini dəstəklədiyi, onun müstəqil düşünmə, yazma, təhlil və kommunikasiya bacarıqlarını əvəz etmədiyi hallarda məqsədyönlü, məsuliyyətli və şəffaf şəkildə istifadəsinə icazə verilir. GSİ fənni üzrə bilik və bacarıqların mənimsənilməsinə köməkçi vasitə kimi istifadə edilə bilər, lakin tələbənin özünün formalaşdırılmalı olduğu fikir, arqument, təhlil, mətn və yekun nəticələri əvəz etməməlidir.

Tələbə GSİ-dən istifadə etdiyi halda bunu təqdim etdiyi müvafiq iş və ya materialda açıq şəkildə bəyan etməli, istifadə etdiyi GSİ alətini və ondan hansı məqsədlə yararlandığını göstərməlidir. GSİ-dən istifadənin gizlədilməsi və ya GSİ tərəfindən yaradılmış məzmunun tələbənin müstəqil işi kimi təqdim edilməsi akademik dürüstlük və şəffaflıq prinsiplərinin pozulması hesab olunur və tələbə bu pozuntuya görə universitetin müvafiq qaydalarına əsasən məsuliyyət daşıyır.

Eyni zamanda, GSİ tərəfindən yaradılan və ya təqdim olunan məlumatların düzgünlüyünün, etibarlılığının və obyektivliyinin yoxlanılmasına görə məsuliyyət tələbənin öz üzərinə düşür. GSİ tərəfindən təqdim olunan məlumatda faktla bağlı səhv, uydurma məlumat və ya istinad, yanlış nəticə və qərəzli məzmun olduqda, həmin məlumatın yoxlanılmadan tələbə tərəfindən təqdim edilən işə daxil edilməsi tələbəni məsuliyyətdən azad etmir. Tələbə istifadə etdiyi məlumatın

məzmununa və təqdim etdiyi işin akademik dürüstlük, elmi etibarlılıq və fənnin tələblərinə uyğunluğuna görə məsuliyyət daşıyır.

İmtahanlar və müəllim tərəfindən müstəqil bilik və bacarıqların qiymətləndirilməsi məqsədilə müəyyən edilmiş tapşırıqlar zamanı GSI alətlərindən istifadəyə yol verilmir. Dərs zamanı ayrı-ayrı tapşırıqlar üçün GSI-dən istifadəyə xüsusi məhdudiyyət və ya qadağa tətbiq edilə bilər. Bu tədbirlər aşağıdakı kimi müəyyənləşdirilir:

1. Şifahi və ya yazılı xəbərdarlığın verilməsi
2. Tapşırığın yenidən təqdim edilməsi
3. Tapşırıq üzrə balın azaldılması və ya sıfırlanması (0 bal).

Süni intellektdən istifadəyə icazə verilən hallar:

- Alman dilinin qrammatik qaydalarının və orta səviyyəli dil konstruksiyalarının izahında köməkçi vasitə kimi;
- söz və ifadələrin mənasının, kontekstdə işlənmə xüsusiyyətlərinin və sinonimlərinin müəyyənləşdirilməsində;
- yeni sözlərin mənimsənilməsi və söz ehtiyatının genişləndirilməsi məqsədilə nümunələrin hazırlanmasında;
- feil zamanları, modal fellər, söz sırası, artikkelər, hallanma və digər qrammatik mövzuların izahında;
- cümlələrin qrammatik quruluşunun təhlilində və əlavə nümunələrin hazırlanmasında;
- tələbənin özü tərəfindən yazılmış mətnlərin qrammatik, leksik və orfoqrafik baxımdan yoxlanılmasında;
- yazılı nitqin daha aydın və məntiqi qurulması üçün tövsiyələrin əldə edilməsində;
- oxu mətnlərində anlaşılmaması çətin olan söz və ifadələrin izahında;
- alman dilindən Azərbaycan dilinə və Azərbaycan dilindən alman dilinə tərcümə zamanı ilkin variantın hazırlanmasında;
- gündəlik və akademik kommunikativ situasiyalar üzrə dialoq və danışiq nümunələrinin hazırlanmasında;
- mövzu üzrə əlavə çalışmalar, testlər və özünüqiymətləndirmə tapşırıqlarının hazırlanmasında;
- təqdimat və fərdi tapşırıqlar üçün ilkin planın və ideyaların formalaşdırılmasında;
- süni intellektdən əldə edilmiş məlumatların dərslik, lüğət, qrammatika kitabları və digər etibarlı mənbələrlə yoxlanılması şərtlə.

Süni intellektdən istifadəyə icazə verilməyən hallar:

- tələbənin müstəqil yerinə yetirməli olduğu qrammatik və leksik tapşırıqları tamamilə süni intellektə həvalə etmək;
- dialoq, mətn və digər yazılı işləri tamamilə süni intellektə yazdıraraq öz işi kimi təqdim etmək;
- tərcümə tapşırıqlarını tələbənin öz dil biliklərini nümayiş etdirmədən tamamilə süni intellekt vasitəsilə yerinə yetirmək;
- oxu və mətn üzrə tapşırıqlarda tələbənin özü düşünmədən hazır süni intellekt cavablarından istifadə etmək;
- süni intellekt tərəfindən təqdim edilən qrammatik və leksik məlumatları yoxlamadan düzgün məlumat kimi qəbul etmək;
- müəllimin icazəsi olmadan imtahan və digər qiymətləndirmə fəaliyyətləri zamanı süni intellektdən istifadə etmək;
- mövcud olmayan söz, ifadə, qrammatik qayda, mənbə və sitatların süni intellekt vasitəsilə yaradılaraq həqiqi məlumat kimi təqdim edilməsi;

	- süni intellekt tərəfindən hazırlanmış danışiq və ya yazılı mətni tələbənin öz dil bacarığının nəticəsi kimi təqdim etmək; - süni intellektdən istifadə faktını bilərəkdən gizlətmək və onun hazırladığı materialı tələbənin müstəqil işi kimi təqdim etmək.
Cədvəl	

1		Lektion 13. Wege beschreiben Wir haben hier ein Problem./ Hilfe anbieten. Wortschatz : Institutionen in der Stadt	Menschen A1.2	2
2		Grammatik : Lokale Präpositionen +Dat Übung 3 Der Blick von oben KB	Menschen A1.2	2
3		Hören : In der Stadt Wegbeschreibung Übung 3 , 4 ,5 KB	Menschen A1.2	2
4		Sprechen : nach dem Weg fragen . Dialoge bilden , höflich nach dem Weg fragen .Übungen 7,9	Menschen A1.2	2
5		Test zu der Lektion 13 AB	Menschen A1.2	2
6		Lektion 14 . Wohnen . Wie findest du Ottos Haus ? Wortschatz : Wohnungen und Häuser. Übungen 1,2 ,3 KB	Menschen A1.2	2
7		Hören : Elena, Marie und Glückstadt Übungen 4,5 Grammatik : Genitiv bei Eigennamen	Menschen A1.2	2
8		Grammatik: Possessivartikel sein-ihr . Übungen von AB	Menschen A1.2	2
9		Lesen: Der „Glückstadt „-Wohnung .Wohnungsanzeigen Übung 8 KB	Menschen A1.2	2
10		Test zu der Lektion 14 AB	Menschen A1.2	2
11		Lektion 15. In der Stadt . In Giesing wohnt das Leben . Wortschatz : Einrichtungen und Orte in der Stadt Übung 1,2 KB	Menschen A1.2	2
12		Lesen : Mein Stadtviertel . Übung 4 (a,b,c)	Menschen A1.2	2
13		Grammatik : Verben mit Dativ . Personalpronomen im Dativ Übungen 6, 7,8,9,10 AB Seite 19-20	Menschen A1.2	2

14		Lesemagazin : Vom Seehaus bis zum Teehaus. Clips 13-15 Projekt Landeskunde : Hamburg-das Tor zur Welt	Menschen A1.2	2
15		Test zu der Lektion 15. Wiederholungsstation /Selbsteinschätzung Rückblick : Lektionen 14, 15	Menschen A1.2	2
16		Lektion 16. Wir haben hier ein Problem. Um Hilfe bitten; auf Entschuldigungen reagieren	Menschen A1.2	2
17		.Lesen/Schreiben : E-Mail: Termine vereinbaren und verschieben .	Menschen A1.2	2
18		Grammatik : Temporale Präpositionen vor, nach, in,für Übung 7 b,c KB	Menschen A1.2	2
19		Sprechtraining : auf Entschuldigungen reagieren . Zu viert Entschuldigungen schreiben und reagieren	Menschen A1.2	2
20		Test zu Lektion 16	Menschen A1.2	2
21		Lektion 17. Wer will Popstar werden? Präsentation mit Übungen Sprechen: Wünsche äußern und über pläne sprechen	Menschen A1.2	2
22		Lesen: Zeitungstext.Wortschatzarbeit Dialoge spielen	Menschen A1.2	2
23		Schreiben: kreatives Schreiben.E-Mail schreiben	Menschen A1.2	2
24		Text bilden und praktische Übungen machen	Menschen A1.2	2
25		Test zu Lektion 17 AB	Menschen A1.2	2
26		Lektion 18 . Geben Sie ihm doch diesen Tee! Wortschatz : Körperteile Präsentation mit Übungen	Menschen A1.2	2
27		Hören/Sprechen : Schmerzen beschreiben; Ratschläge gebe n . Übungen 2 a,b KB	Menschen A1.2	2
28		Grammatik : Imperativ (Sie) Modalverb sollen Vertiefungsübungen	Menschen A1.2	2
29		Lesen : Klosterladen Bieberach . Den Ratgeber text lesen und auf die Fragen antworten . Übung 4,5 (a,b)	Menschen A1.2	2
30		Lesemagazin : MigaFlex Ultra 1.02 Clips : 16-18 Landeskunde : Wunschbäume Ausklang : Ich bin der Dr. Eisenbach	Menschen A1.2	2
31		Lektion 19 . Der hatte doch keinen Bauch! Bildbeschreibung KB Seite 41 Wortschatz Aussehen , Charakter	Menschen A1.2	2

32		Hören : Auf einer Party Ü. 1,2,3 (a, b) KB Seite 42 Grammatik : Präteritum war, hatte .	Menschen A1.2	2
33		Wortbildung -un . Perfekt nicht trennbare Verben Übungen 4, 6 KB Seite 42,43	Menschen A1.2	2
34		Sprechen : Lügengeschichte erzählen Übung 7 KB S. 43	Menschen A1.2	2
35		Test zu Lektion 19 Arbeitsbuch	Menschen A1.2	2
36		Lektion 20. Komm sofort runter! Praktische Übungen. Dialoge spielen	Menschen A1.2	2
37		Lesen : Was hat Line geschrieben ? Den Text lesen und Übungen zum Text machen	Menschen A1.2	2
38		Grammatik : Imperativ (du/ihr) Übungen 1,2,3 AB Seite 60	Menschen A1.2	2
39		Grammatik : Imperativ (du/ihr) Personalpronomen im Akkusativ Übungen 5,6,7, 8 AB Seite 61-62	Menschen A1.2	2
40		Training: Aussprache (Satzmelodie Test zu der Lektion 20	Menschen A1.2	2
41		Lektion 21. Bei Rot musst du stehen, bei Grün darfst du gehen“. Bildbeschreibung Wortschatz : Regeln im Verkehr und Umwelt Übung 1,2 KB Seite 51	Menschen A1.2	2
42		Lesen : Regeln,Regeln,Regeln . Zeitungskolumne Übung 3 Grammatik : Modalverben dürfen ,müssen	Menschen A1.2	2
43		Sprechen : Im Park (Bildbeschreibung) KB Übung 6 Seite 51	Menschen A1.2	2
44		Miniprojekt: Die Regeln in „Glückstadt“ . In Gruppen arbeiten und die Regeln für die Stadt bestimmen . Ein Plakat machen KB Seite 52 Übung 8	Menschen A1.2	2
45		Lesemagazin : Montagmorgen , 06.38 Uhr Clips: 19-21 Ausklang : Der Bitte -Danke -Walzer	Menschen A1.2	2
		Final		